

EVALUERING AF

”PLAYFUL LEARNING”

ET KOMPETENCEUDVIKLINGSFORLØB

ucsyd.dk

EVALUERING AF

**”PLAYFUL LEARNING”
ET KOMPETENCEUDVIKLINGSFORLØB**

Finn Møller

EVALUERING AF "PLAYFUL LEARNING" – ET KOMPETENCEUDVIKLINGSFORLØB

Udgiver

Pædagoguddannelsen
UC SYD
Dyrehavevej 116
6000 Kolding

Forfatter

Finn Møller

Fotos

UC SYD

Grafisk design

Hedda Bank mdd

© UC SYD, juli 2018

INDHOLD

Indledning 6

Evalueringsresultater 7

Kurset Playful Learning 9

Evalueringsdesign og -metode 10

Analyse og undersøgelsesresultater 11

INDLEDNING

Kurset *Playful Learning* er tilvirket og gennemført i et tæt samarbejde mellem LEGO Education og UC SYD's pædagoguddannelse på Campus Kolding. Kurset har med udgangspunkt i LEGO's konstruktivistiske læringsteori og med praktisk inddragelse af LEGO-klodsen som et konkret undervisningsmedium haft det dobbeltsigte både at fungere som et kompetenceudviklingsforløb for kursisdeltagerne, og som et pilotprojekt for denne særlige samarbejds- og kursusform.

Resultatet af førstnævnte sigte fremgår af denne evalueringsrapport, idet det har været evalueringens formål at undersøge og vurdere, i hvor høj grad kurset har fungeret som et relevant og udbytterigt kompetenceudviklingsforløb for de ni involverede kursisdeltagere, der alle er ansat som undervisere ved Pædagoguddannelsen på Campus Kolding.

Vurderingen af samarbejds- og kursusformen – samt en afledt stillingtagen til, hvorvidt nye kursusforløb på baggrund af erfaringerne fra pilotprojektet eventuelt ønskes videreført – foretages af studieleder Einar Gylling Dørup i dialog med lektor og projektleder for *Playful Learning* Ulla Gerner Wohlgemuth (begge Pædagoguddannelsen), LEGO Education og et nedsat Advisory Board. Denne vurdering og stillingtagen indgår ikke i denne evalueringsrapport.

Evalueringsrapporten indledes nedenfor med en sammenfatning af de overordnede evalueringsresultater. Herefter beskrives centrale elementer i kursusforløbet, og endelig redegøres der for selve evalueringen – dens metoder, analyser og delresultater.

EVALUERINGSRESULTATER

Sammenfattende beskriver evalueringen *Playful Learning* som et kursus, der – med udgangspunkt i LEGO's læringsteori og med anvendelse af LEGO-klodsens som medium for drøftelserne og det praktiske arbejde i kursusforløbet – har behandlet epistemologiske, pædagogiske og didaktiske problemstillinger.

Da evalueringens opgave har været at undersøge, i hvor høj grad kurset har fungeret som et relevant og udbytterigt kompetenceudviklingsforløb for de involverede kursusedtagere, er evalueringens konklusion sammenfattet i en række kategoriserede evalueringsresultater, der modsvarer ovennævnte tre problemstillinger eller områder. Konkret betyder dette, at spørgsmålet om deltagernes potentielle kompetenceudvikling nedenfor er vurderet særskilt indenfor hvert af disse områder.

Af evalueringen fremgår det imidlertid klart, at kurset *Playful Learning* overordnet set har bidraget til en positiv kompetenceudvikling for alle involverede kursusedtagere, og at deltagerne har været meget tilfredse med forløbet. Epistemologiske eller erkendelsesteoretiske drøftelser med udgangspunkt i LEGO's læringsteori har således bidraget til en skærpelse og nuancering af deltagerne egne læringsteoretiske positioner. Omsætningen af læringsteori til pædagogisk virksomhed, som anvendelsen af LEGO-klodsens i kursusforløbet har givet mulighed for, har virket inspirerende for kursusedtagere – både set i et pædagogisk perspektiv og i et didaktisk. Sidstnævnte perspektiv har ikke alene ført til meningsfuld debat på kurset om praksis i den professionelle virksomhed som underviser på en pædagoguddannelse, men også materialiseret sig i konkrete undervisningsforløb på uddannelsen, der i et vist omfang er blevet erfaringsdelt med de øvrige kursusedtagere.

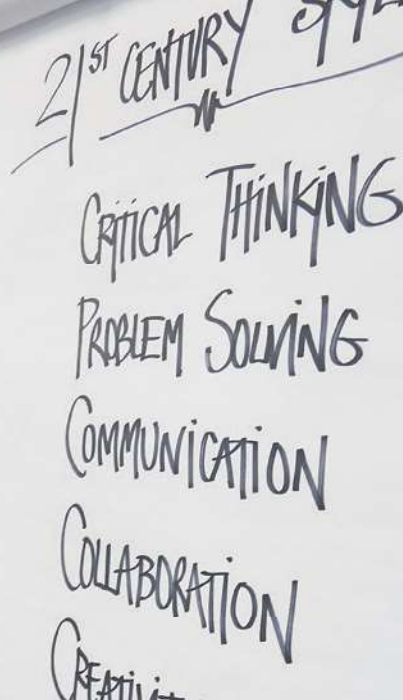
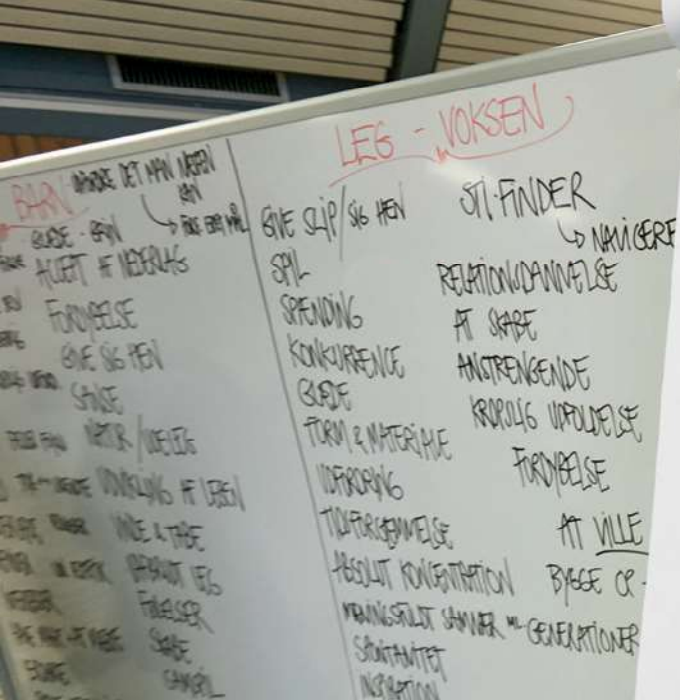
Området læring

Evalueringen viser, at den indre dialektiske relation mellem leg og læring, som det med kurset *Playful Learning* var den primære intention at demonstrere, var funderet på et læringssyn, der er indlejret i en konstruktivistisk erkendelsesteoretisk forståelse af begrebet læring, og at kursusedtagerne allerede inden kursusforløbet var bekendt med denne definition af læring, samt at hovedparten af dem tilsluttede sig dette læringssyn og fandt det i overensstemmelse med deres egen position.

Evalueringen viser, at kursusedtagerne fandt det interessant og relevant at arbejde med og drøfte øvelsesforløb på kurset *Playful Learning*, hvor LEGO-klodsens blev anvendt med henblik på fremme af læring gennem leg i konkrete praksissituationer, og at kursusedtagerne på baggrund heraf blev inspireret til at afprøve denne tilgang til læring på egne undervisningsforløb på Pædagoguddannelsen.

Evalueringen viser, at arbejdet med og drøftelserne om de gennemførte øvelsesforløb på kurset *Playful Learning* ansporede flere af kursusedtagerne til at fordybe sig i teorier om læring, og at de i den forbindelse fandt det relevant også at gøre brug af det skriftlige materiale fra og om LEGO, som de under kurset havde fået adgang til.

Evalueringen viser, at kurset *Playful Learning* bidrog til, at kursusedtagerne har fået skærpet deres opmærksomhed på erkendelsesteoretiske spørgsmål og problemstillinger i relation til forholdet leg-læring, samt til en nuancering af deres forståelse af begrebet læring.

Området pædagogik

Evalueringen viser, at kurset *Playful Learning's* primære indholdsområde var pædagogisk teori og problemstillinger, ekspliciteret gennem LEGO-kloidsens anvendelse i eksemplariske pædagogiske praksissituationer målrettet især fagprofessionelle lærere og pædagoger i deres arbejde med børn, samt at alle kursusedtagerne anerkendte og fandt dette interessant og relevant.

Evalueringen viser, at kursusedtagerne på kurset *Playful Learning* udviste stort engagement i bestræbelserne på at omsætte anvendelsen af LEGO-kloidsen i pædagogiske arbejdsituationer med børn til deres egen undervisning af unge og voksne på Pædagoguddannelsen og på efter- og videreuddannelserne, og at hovedparten af kursusedtagerne i den forbindelse selvstændigt gennemførte undervisningsforløb med inddragelse af LEGO-kloidsen på samme måde, som materialet var blevet anvendt under kursusforløbet.

Evalueringen viser, at kursusedtagerne på baggrund af kurset *Playful Learning* er blevet inspireret til i højere grad end før kursusforløbet at anvende et konkret materiale som LEGO-kloidsen eller andet som et pædagogisk tiltag i deres undervisning på Pædagoguddannelsen og på efter- og videreuddannelserne, og at de i forbindelse hermed vurderer det værdifuldt at kunne foretage en sådan kvalitetsudvikling af undervisningen i et tæt og forpligtende samarbejde med kollegaer – både hvad angår planlægning, gennemførelse og evaluering af specifikke undervisningsforløb, men også i forbindelse med teoretiske drøftelser og refleksion over en sådan pædagogiske strategi.

Området didaktik

Evalueringen viser, at kurset *Playful Learning* indholdsmæssigt kun i begrænset omfang havde fokus på didaktisk teori og på didaktiske spørgsmål og problemstillinger, samt at den tilgang til didaktik, der blev præsenteret på kurset, i modsætning til kursusedtagernes kontinentaleuropæiske forståelse af didaktikbegrebet var forankret i den angelsaksiske udlægning og anvendelse af begrebet.

Evalueringen viser, at arbejdet med didaktik som teori og praksis på kurset *Playful Learning* først og fremmest blev rammesat og gennemført på grundlag af kursusedtagernes egne konkrete bidrag i form af såvel teoretiske og problematiserende oplæg og drøftelser, som gennem kollegial erfaringsudveksling om gennemførte undervisningsforløb på Pædagoguddannelsen.

Evalueringen viser, at kursusedtagerne på kurset *Playful Learning* – som undervisere på Pædagoguddannelsen – i udtalt grad fandt den del af kursusforløbet, hvor indholdsområderne læring og pædagogik blev omsat og drøftet i en didaktisk kontekst relevant og værdifuld, og at deres faglige udbytte heraf blev vurderet højt af kursusedtagerne selv.

KURSET *PLAYFUL LEARNING*

Playful Learning er beskrevet som et kursus, der er karakteriseret ved at have en legende, undersøgende og eksperimenterende tilgang til arbejdet med emneområdet, læring gennem leg. Desuden har det været kendetegnede for dette kursusforløb, at der blandt de to samarbejdspartnere – LEGO Education og Pædagoguddannelsen – har eksisteret et fælles ønske om at undersøge, hvorledes det intentionelt ville være muligt fagligt set at kunne berige hinanden. Udgangspunktet herfor har været de to partners forskelligartede bidrag til forløbet. LEGO Education har i den forbindelse stillet en læringsteori til rådighed for kursusedtagerne, samt med anvendelse af LEGO-klossen som undervisningsmedium involveret deltagerne i en række specifikke eksempler og øvelser på omsætningen af denne teori til praktisk virksomhed. Kursusedtagerne har på den anden side givet LEGO Education indblik i deres egne erfaringer i forbindelse med brugen af kursets elementer i konkret undervisning på Pædagoguddannelsen, ligesom deltagerne med udgangspunkt i deres teoretiske og praksisbaserede viden om læring som fænomen og udfoldelse i en professionel sammenhæng har kunnet bidrage med kommentarer til LEGO's læringsteori.

Sammenfattende kan *Playful Learning* således beskrives som et kursus, der med udgangspunkt i LEGO's lærings-teori og med anvendelse af LEGO-klossen som medium for drøftelserne og det praktiske arbejde i kursusforløbet har behandlet epistemologiske, pædagogiske og didaktiske problemstillinger.

Kurset *Playful Learning* omfattede udover det egentlige kursusforløb (februar – april 2018) også et introduktionsseminar (januar 2018). Introduktionsseminaret eller *Kickoff*-seminaret fungerede både som en introduktion til kurset *Playful Learning* og som en generel introduktion til LEGO's læringsteori og dens omsætning i praktisk leg med LEGO-klossen. Foruden kursusedtagerne og medarbejdere fra LEGO (LEGO Education og LEGO Fonden) var også alle undervisere ved UC SYD's tre pædagoguddannelser inviteret. Det samme var medlemmerne af det nedsatte Advisory Board, samt UC SYD's forskningschef og institutchef for pædagoguddannelse. Desuden deltog evaluator som observatør.

Selve kursusforløbet, hvor ni undervisere ansat ved Pædagoguddannelsen, Campus Kolding, deltog som kursusedtagere, bestod af fire kursusdage inklusiv selvstudieforløb til teoretisk og praktisk forberedelse og efterbehandling af arbejdet på kurset. Tre af kursusgangene blev afholdt på UC SYD's Campus Kolding, medens en kursusgang blev gennemført i Billund (på LEGO Education, LEGO Idea House og Den Internationale Skole i Billund).

EVALUERINGSDESIGN OG -METODE

Det overordnede formål med evalueringen er at vurdere, i hvor høj grad kurset *Playful Learning* har fungeret som et relevant og udbytterigt kompetenceudviklingsforløb for de involverede kursusedtagere. Perspektivet i evalueringen er således deltagernes, hvorfor evalueringen kan bestemmes som en programevaluering med et interressentorienteret perspektiv og følgelig kan beskrives som en responsiv evaluering.

Centralt i formålet – og afledt heraf også i evalueringskriteriet – er personlig kompetenceudvikling i relation til det specifikke kursusforløb, hvorved evalueringens fokus især har fokus på den indre sammenhæng i denne relation. Med det formål at indeholde begge positioner i evalueringen er evalueringen designet som en kombination af empowermentevaluering og målopfyldelsevaluering, det vil sige som et mixed studie.

Evalueringen er gennemført som en række delundersøgelser, hvor evalueringsmetoderne er afstemt sammen for de enkelte undersøgelser. Som det fremgår nedenfor, har der således været anvendt en spørgeskemaundersøgelse, to fokusgruppeinterviews, en række observationer samt dokumentanalyser.

Umiddelbart inden afholdelsen af *Kickoff*-seminaret blev der gennemført en præundersøgelse med kursusedtagere som respondenter, med hvilken det var sigtet at afklare deltagernes forventninger til det kommende kursusforløb. Resultaterne af denne præundersøgelse, der var udformet som en spørgeskemaundersøgelse med åbne svarkategorier, er beskrevet nedenfor (side 11-12).

Kursusedtagerne deltog som respondenter efter kursusperiodens afslutning i et af de to afholdte semistrukturerede fokusgruppeinterviews (maj 2018), hvormed det var formålet at sammenfatte deltagernes vurderinger af kursets forløb og betydning set i det kompetenceudviklingsperspektiv. Disse vurderinger er omtalt på side 12-14.

Igennem hele kursusperioden har kursusedtagerne forberedt sig på og efterbehandlet de enkelte kursusgange. Til dette selvstudium har deltagere modtaget pjecer og andet skriftligt materialer, links til videoer, refleksionsspørgsmål, samt diverse arbejdsopgaver til udførelse enten individuelt eller i samarbejde med kollegaer. I forbindelse med evalueringen er dette materiale blevet registreret og analyseret og bidrager således til evaluators samlede overblik over kursusforløbet.

Endelig er der i forbindelse med alle kursusgangene (og *Kickoff*-seminaret) blevet gennemført formative observationer med det formål dels at registrere kursets form og indhold, dels at undersøge på hvilken måde kursusedtagerne fandt forløbene inspirerende, relevante og/eller betydningsfulde (side 14).

Alle respondenter, der har bidraget med såvel mundtlige, som skriftlige udsagn til evalueringen, er sikret anonymitet gennem pseudonymisering. Kun evaluator har haft/vil få adgang til det datamateriale, der er tilvejebragt, bearbejdet og analyseret som en del af evalueringen.

ANALYSE OG UNDERSØGELSESRISULTATER

Nedenfor gives der et indblik i baggrunden for denne evaluerings samlede resultater (side 7-8). Dette sker ved at redegøre for centrale undersøgelsesresultater fra de tre delundersøgelser: præundersøgelsen, fokusgruppeinterviewene og observationerne. Til grund for denne redegørelse ligger en række analyser af de data, der er tilvejebragt gennem de udførte undersøgelser. Disse analyser er imidlertid ikke medtaget i deres fulde omfang her, hvorfor redegørelsen kan beskrives som et kondenseret udsnit af de gennemførte analyser.

Præundersøgelsen

Kursusdeltagernes forventninger til kurset *Playful Learning* blev inden *Kickoff*-seminarets afholdelse søgt af-dækket gennem en lille spørgeskemaundersøgelse, der indeholdt fire spørgsmål: 1) Hvorledes forstår du betegnelsen *Playful Learning*? 2) Indenfor hvilke faglige områder forventer du, at projektet vil kunne give dig ny viden? 3) Hvilke principielle overvejelser gør du dig i forbindelse med at deltage i et projekt, der er beskrevet og planlagt i et samarbejde mellem en privat virksomhed (LEGO) og en professionshøjskole (UC SYD)? og 4) Hvilke forventninger har du til projektets betydning/implikationer for dig som underviser på Pædagoguddannelsen?

Sammenholdes deltagerne svar på det første spørgsmål med det læringsbegreb, der efterfølgende dannede grundlag for kursusforløbet, kan det konstateres, at der eksisterede overensstemmelse mellem kursusdeltagernes og LEGO's læringssyn, idet begge parter antog en konstruktivist erkendelsesteoretisk position til fænomenet læring, hvor leg som aktivitet indgår som et integreret aspekt i en læringsproces. Implikationer af dette læringssyn for både pædagogisk og didaktisk virksomhed, men også for selve kursusforløbet, blev af kursusdeltagerne nærmere uddybet under de senere gennemførte fokusgruppeinterviews.

Af besvarelserne af det andet spørgsmål er det tydeligt, at flere af kursusdeltagerne forventede, at kurset især ville bibringe dem ny didaktisk viden og inspiration til den praktiske undervisning indenfor de fagområder på Pædagoguddannelsen, som de var tilknyttet. Hvorvidt og i bekræftende fald i hvor høj grad denne forventning blev indfriet, blev et spørgsmål, der også i de efterfølgende fokusgruppeinterviews blev drøftet.

Baggrunden for det tredje spørgsmål i undersøgelsen er det forhold, at der tidligere i underviserkredse har eksisteret udtalt forbehold mod at indgå formaliseret samarbejde med private virksomheder om undervisning i offentlig regi. Derfor det blev vurderet nødvendigt at undersøge, om en sådan latent modvilje også eksisterede i forbindelse med dette kursus. Dette viste sig på ingen måde at være tilfældet. Tværtimod fandt kursusdeltagerne det positivt at indgå i det konkrete samarbejdsprojekt mellem LEGO Education og Pædagoguddannelsen.

Da kurset *Playful Learning* er beskrevet som et kompetenceudviklingsforløb omhandlede det fjerde spørgsmål dette aspekt: Hvad forventede kursusdeltagerne, at kurset vil bibringe dem som undervisere? Det kondenserede svar herpå var, at deltagerne forventede at få ny indsigt og viden indenfor kursets temaområde, og at de gennem afprøvningen af denne nye viden og indsigt i konkrete praksisforløb ville få udvidet deres professionelle didaktiske kompetencer, dvs. deres kompetence som undervisere på Pædagoguddannelsen. Som også nævnt ovenfor blev spørgsmålet om kursets fokus på didaktik indgående drøftet under fokusgruppeinterviewene.

Konklusionen af præundersøgelsen er rimelig klar, idet det er kendetegnede for kursusdeltagernes besvarelser, at de grundlæggende delte LEGO's konstruktivistiske læringssyn, og at de med udgangspunkt i denne forståelse af begrebet (herunder implicit også relationen

leg-læring) forventede et kursusforløb, der i særlig grad ville have fokus på det område i deres professionelle virke på Pædagoguddannelsen, der substantielt set definerer dem som undervisere – nemlig didaktik og didaktiske problemstillinger.

Fokusgruppeinterviewene

De to semistrukturerede fokusgruppeinterviews, der blev afholdt efter kursets afslutning, omfattede tre temaområder: 1) Kursets indhold, 2) Kursets effekt og afledte betydning for deltagernes undervisning på Pædagoguddannelsen og 3) Kursets form og kvalitet som et kompetenceudviklingsforløb. Nedenstående sammenfatning af kursusdeltagernes drøftelser er ikke kategoriseret i henhold til disse tre temaområder, idet der af hensyn til læsevenligheden er foretaget en redigering af de transkriberede interviews. Desuden skal det bemærkes, at ikke alle af nedenstående udsagn fra kursusdeltagerne er ordret gengivet, men at flere er gengivet som meningskondenserede citater.

Der herskede blandt kursusdeltagerne en bred enighed om, at *Playful Learning* var et kursus, der specifikt havde fokus på anvendelsen af LEGO-klodsen (som konceptuelle LEGO-sæt) i en række forskellige, målrettede pædagogiske sammenhænge, samt at den bagvedliggende intention gennem afprøvning med og drøftelse om diverse konkrete legeforsøg var ønsket om at udfolde LEGO's læringsteori for deltagerne. Deltagerne fandt dette legitimt og ønskværdigt, fordi det gav dem anledning til i dialog med kollegaer at undersøge de potentialer for struktureret læring, som brugen af LEGO-klodsen giver pædagoger (og andre) mulighed for i deres arbejde med børn. Samtidig inspirerede arbejdet på kurset deltagerne til at inddrage brugen af LEGO-klodsen og andre fysiske artefakter som undervisningsmaterialer i forbindelse med egen undervisning på Pædagoguddannelsen.

Med udgangspunkt i ovenstående nævnte flere af deltagerne, at kurset havde karakter af et pædagogisk kursus, dvs. et kursus, der primært virkede målrettet den pædagogiske virksomhed, der gør sig gældende for fagprofessionelle pædagoger. Kurset omhandlede derimod kun i mindre grad kursusdeltagernes egen professionelle hverdag – som undervisere og vejledere for kommende pædagoger – da spørgsmål og problemstillinger i relation hertil sjældent blev bragt til drøftelse, med mindre sådanne direkte blev rejst af deltagerne selv. Dette eksplicite fravær af emneområdet didaktik i selve kursuskonceptet var i direkte modsætning til deltagerne forventninger til kursusforløbet og ikke mindst i forhold til deres forventninger til det udbytte af kurset, som de forud for kursusforløbet havde forestillet sig, at de ville kunne få.

Som inspiration til praktisk inddragelse af LEGO-klodsen i undervisning på Pædagoguddannelsen, fandt deltagerne kurset vellykket og meget givende, selv om didaktiske betragtninger og begrundelser herfor ikke var en del af selve forløbet. "Dét arbejde måtte vi selv gøre," konstaterede en af deltager. "Og dette er bemærkelsesværdigt for et kursus, der er målrettet undervisere, og som har som sit formål at være kompetenceudviklende," tilføjede en anden kursusdeltager.

På trods af ovenstående betragtninger blev didaktiske problemstillinger i et vist omfang behandlet under kursusforløbet. Leverandørerne til sådanne drøftelser var dels deltagerne selv, dels skriftligt materiale og film (inklusive studiebesøget på Den Internationale Skole i Billund), der blev stillet kursusdeltagerne til rådighed under kursusforløbet. Kursusdeltagernes bidrag til de didaktiske diskussioner var i overvejende grad funderet på deres teoretiske og praktiske erfaringer med undervisningen på Pædagoguddannelsen, men også i et vist omfang fra de korte undervisningsforløb, som de udvekslede i kursusforløbet – og med inspiration herfra – havde gennemført.

Deltagerne var i udtalt grad enige om, at deres egne bidrag til disse drøftelser repræsenterede en anden didaktiktradition eller -forståelse end LEGO's. Hvor deltagerne antog en position, der henviser til det kontinentaleuropæiske didaktikbegreb, mente de, at LEGO's anvendelse af begrebet syntes indlejret i en angelsaksisk forståelse af begrebet, hvor didaktik forstås og anvendes som et undervisningsteknologisk planlægningssystem med udgangspunkt i eksternt fastlagte curricula. Begrundelsen herfor fandt deltagerne belæg for i såvel de undervisningsvejledninger, der fulgte de enkelte LEGO-sæt, som i flere af de LEGO-producerede film om brugen af LEGO-klodsen, som de havde fået adgang til.

Det fremgik af fokusgruppeinterviewene, at kursusdeltagerne fandt kurset meget inspirerende. "At bruge et materiale som LEGO eller et andet konkret materiale i undervisningen giver de studerende en anden 'fysisk' måde at gøre sig refleksioner over et emne på, end fx et mundtligt oplæg er i stand til," fortalte en af deltagerne, "og på dén måde har kurset givet mig nye idéer til min undervisning." Samtidig var flere af kursusdeltagerne dog også enige om, at denne effekt af kurset virkede mere utilsigtet, end decideret planlagt. "Kurset var ikke tilrettelagt som et undervisningskursus," nævnte en af deltagerne, "og grundlæggende set har det ikke gjort mig meget klogere på min egen undervisning. Jeg har ganske vist fået nogle idéer til at anvende LEGO, men jeg har ikke fået en dybere forståelse for, hvorfor."

Selv om kurset naturligvis var tilrettelagt og målrettet kursusdeltagerne, var det for nogle af dem uklart, hvem den egentlig målgruppe for kursets skriftlige materialer, film og oplæg var. Hovedparten af kursusmaterialet rettede sig specifikt mod grundskolelærere og i særlig grad mod lærere i angelsaksiske skolesystemer, hvilket dog ikke i sig selv blev oplevet som et problem for deltagerne. Derimod følte flere det overflødig gentagende gange at blive påmindet om, at leg og læring ikke er modsætninger. De anerkendte, at dette læringssyn ikke

er udbredt alle andre steder, og at LEGO med sin indsats om at udbrede dette læringsyn og at illustrere en pædagogisk praksis i konsekvens heraf med anvendelse af LEGO-klodsen er prisværdigt, men de følte ikke, at de selv havde brug for denne oplysning. "Jeg har jo allerede 'købt' den idé, dén behøver de ikke overbevise mig om. Nej, det jeg har brug for, det er, hvordan jeg omsætter den i min praksis."

Hovedparten af kursusdeltagerne oplevede med andre ord, at kursets primære målgruppe – set på baggrund af de givne oplæg og det udleverede kursusmateriale – var fagprofessionelle lærere og pædagoger, og at kursets indholdsområder først og fremmest omfattede erkendelsesteoretiske og pædagogiske problemstillinger. Omsættelsen af dette indhold fra teori og eksempler til egen undervisning og til didaktiske refleksioner herover, var som tidligere nævnt, i overvejende grad et anliggende for deltagerne selv at tage vare på, men kunne ved mindre justeringer have været en del af kursuskonceptet. Således mente flere af deltagerne, at det ville kunne styrke eventuelle kommende *Playful Learning*-kurser, hvis praksiserfaringer fra undervisningsforløb på Pædagoguddannelsen fik en mere central plads i kursusprogrammet.

Dette kunne fx ske ved, at deltagerne fik tid og rum til i team at planlægge undervisning, der indeholdt brugen af LEGO-klodsen som læringsmedium for de studerendes læring, og efterfølgende anvende kursustid på erfaringsudveksling og drøftelser om eksempelvis spørgsmål i forbindelse med transfer af teori til praksis. Det kunne også ske ved, at kursusdeltagerne fik et indblik i LEGO's didaktiske 'maskinrum', dvs. fik kendskab til de overvejelser, der ligger til grund for designet af de enkelte LEGO-sæt, når ønsket med disse gennem understøttelse af specifikke pædagogiske og undervisningsmæssige forløb er at fremme børns læring på givne områder, og på baggrund af drøftelser herom konkretisere samme problemstilling på den

underviservirkelighed, der er kursusedtagernes. Endelige fremførte et par af deltagerne det synspunkt, at det kunne overvejes at udbyde fremtidige *Playful Learning*-kurser som aktionslæringsforløb, hvor der udover de to nuværende parter (LEGO Education og undervisere på Pædagoguddannelsen) med fordel kunne tilknyttes en faciliterende tredjepart, der som opgave skulle have aktionslæringsaspektet som sit ansvarsområde.

Sammenfattende efterlader fokusgruppeinterviewene det indtryk, at kursusedtagerne har fundet kurset interessant, inspirerende og udbytterigt indenfor de indholdsområder, der var i fokus i forløbet. Desuden har deltagerne oplevet kurset som velorganiseret, ligesom de var tilfredse med den måde, kurset blev gennemført på. De har således fundet det positivt og inspirerende, at kurset har givet dem anledning til med udgangspunkt i konkrete eksempler på anvendelse af LEGO-klossen nuanceret at debattere og dele synspunkter med kollegaer om den legende tilgang til børns læring, der har været i centrum igennem hele kursusforløbet. De har ligeledes fundet det interessant selv at anvende LEGO-klossen i forbindelse med egne undervisningsforløb på Pædagoguddannelsen, og ikke mindst at kunne præsentere, drøfte og gøre sig overvejelser herom sammen med deres kollegaer på kurset.

Observationerne

Det primære sigte med de gennemførte observationer har været at undersøge, hvorledes kursusforløbet er blevet modtaget af kursusedtagerne, hvordan de har arbejdet med de stillede opgaver, samt hvorledes deres synspunkter om kursets elementer undervejs i forløbet er kommet til udtryk. Sekundært har observationerne givet evaluator mulighed for at få indblik i kursets organisering og udmøntning, i dets indhold og formidlingen heraf, samt i det læringsmiljø der blev etableret i samspil mellem de implicerede.

Selv om genstanden for denne evaluering ikke er kurset *Playful Learning* som et kursus (et kursusforløb), men kurset som et kompetenceudviklingsforløb og dermed kursusedtagernes kompetenceudvikling som implikation af deres deltagelse i kurset, er det også relevant i den konkrete evalueringssammenhæng at konstatere, at det ikke alene er evaluators vurdering men også kursusedtagernes, at kvaliteten af kurset har været høj, idet det er blevet planlagt, organiseret og gennemført med stor professionalisme.

Der er stor overensstemmelse mellem observationsresultaterne og de udsagn og vurderinger af kurset, som blev fremført af kursusedtagerne under fokusgruppeinterviewene. Der kunne således undervejs i forløbet gennem observationerne konstateres, at kursusedtagerne var engagerede og positivt deltog i de forskellige arbejdsopgaver og diskussioner, som de blev inviteret til at deltage i. Det var åbenlyst, at de fandt det spændende at drøfte de rejste problemstillinger, samt at det var udbytterigt for dem at samarbejde med kollegaerne på kurset, men også at de alle især fandt det relevant at få mulighed for at anvende og i det kollegiale forum at drøfte anvendelsesmulighederne af LEGO-klossen i deres egen undervisning på Pædagoguddannelsen.

UC SYD

Pædagoguddannelsen

ucsyd.dk

